

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
6 februari 2008		EP/EIS / 8012505	1

Onderwerp

Geannoteerde agenda Raad voor Concurrentievermogen 25 februari 2008

Mede namens de Minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen bied ik hierbij de geannoteerde agenda van de Raad voor Concurrentievermogen van 25 februari aanstaande aan. In de bijlage vindt u een toelichting per onderwerp. Nederland zal tijdens de Raad worden vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken.

Tijdens het ochtenddeel van de Raad zullen raadsconclusies worden aangenomen over de interne markt review en zal het zogenaamde *Key Issues Paper* met daarin de belangrijkste boodschappen van de Raad voor Concurrentievermogen aan de Europese Voorjaarsraad in het kader van de Lissabonstrategie worden aangenomen.

Tijdens het middagdeel zal de Raad het gemeenschappelijke technologie initiatief '*Fuel Cells and Hydrogen*' aannemen. Daarnaast zal de Raad van gedachten wisselen over het actieplan strategische energie technologieën.

Onder het agendapunt 'Diversen' zal de Commissie naar verwachting het nieuwe defensiepakket presenteren en zal het Voorzitterschap de voortgang van de Art. 169 initiatieven '*Ambient Assisted Living*' en '*Eurostars*' presenteren, en informatie geven over het recent verschenen klimaat- en energiepakket. Voor deze punten is geen discussie voorzien.

Tot slot, informeer ik uw Kamer graag nader over een tweetal onderwerpen.

Nanotechnologie

Tijdens het Algemeen Overleg van 21 november jl. ter voorbereiding op de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november 2007 heeft uw Kamer verzocht om schriftelijke beantwoording van de vraag naar de omvang van de investeringen van

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30

Doorkiesnummer
6207

Telefax
7014

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Behandeld door
drs. T.M. Meijer

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

Duitsland in nanotechnologie. Deze beantwoording zal ik meenemen in de bredere context van het actieplan nanotechnologie, dat ik voornemens ben dit voorjaar aan uw Kamer te sturen.

Lissabonstrategie

Voorts heeft uw Kamer verzocht om nadere informatie over de Nederlandse inzet op de vernieuwing van de Lissabonrichtsnoeren. De Voorjaarsraad 2008, die plaatsvindt op 13 en 14 maart aanstaande, zal spreken over de voortgang van de vernieuwde Lissabonstrategie en een besluit nemen over de volgende cyclus van de Lissabonstrategie (2008-2010), waaronder een actualisering van de geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid (globale richtsnoeren voor macro- en micro economisch beleid en werkgelegenheidsrichtsnoeren).

Dit jaar loopt de eerste cyclus van de vernieuwde Lissabonstrategie (2005-2008) af. De eerste resultaten zijn positief te noemen. Lidstaten hebben de afgelopen jaren vele hervormingen doorgevoerd die hebben geleid tot een structurele verbetering van de Europese economie. Daarbij lijken lidstaten te leren van elkaars ervaringen. Zo heeft Oostenrijk recent innovatievouchers naar Nederlands model ingevoerd. De inspanningen vertalen zich inmiddels ook in gunstige cijfers: de Europese participatiedoelstellingen voor 2010 voor ouderen van 50% en vrouwen van 60% komen binnen bereik. Ook de algemene participatie doelstelling van 70% komt dichterbij, alhoewel extra inspanningen nodig zullen zijn om deze doelstelling ook echt te halen. Ondanks de vele beleidsinitiatieven in lidstaten wordt naar alle waarschijnlijkheid de Europese 3%-doelstelling voor investeringen in R&D in 2010 niet gehaald. Duidelijk is dat niet alle lidstaten evenveel voortgang boeken en dat op een aantal terreinen de voortgang nog beperkt is. Ten slotte is tevens de implementatie van uitstaande ambitieuze hervormingen, bijvoorbeeld op het terrein van het reduceren van administratieve lasten, van belang.

Met de start van de nieuwe cyclus dienen ook de geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid opnieuw te worden vastgesteld. In het verlengde van de Nederlandse inzet voor de informele bijeenkomst van EU-staatshoofden en regeringsleiders te Lissabon van 18 en 19 oktober 2007 (Kamerstuk 21501-20, nr. 372), is Nederland van mening dat de huidige richtsnoeren gehandhaafd kunnen worden. De strategie is immers vrij recent, in 2005, vernieuwd en het proces staat wat Nederland betreft nu goed op de rails. De focus moet de komende periode liggen op de implementatie van hervormingen. De huidige richtsnoeren zijn goed bruikbaar en voldoende breed geformuleerd om in het licht van bestaande en toekomstige uitdagingen de komende jaren richting te geven aan het beleid van de lidstaten. Wel is het goed om de toelichtende teksten op de richtsnoeren te actualiseren in het licht van nieuwe beleidsuitdagingen die de afgelopen jaren meer aandacht hebben gekregen en nieuwe doelstellingen die zijn afgesproken sinds 2005. Nederland kan de voorstellen van de Commissie voor de aanpassing van de toelichtende teksten in grote lijnen steunen. Het gaat dan met name om versterkte aandacht voor het belang van onderwijs en training, een geïntegreerde benadering van het flexicurity concept en aandacht voor achtergestelde groepen. Daarnaast gaat het om de doelstellingen op het terrein van energie en klimaat en betere regelgeving.

Daarnaast zijn er sinds vorig jaar ook landenspecifieke richtsnoeren (aanbevelingen) voor de lidstaten, die de komende jaren met prioriteit aangepakt dienen te worden. Ook ten aanzien van deze landenspecifieke aanbevelingen steunt Nederland het voorstel van de Commissie om deze grotendeels te handhaven ten opzichte van vorig jaar. Lidstaten hebben veelal meerdere jaren nodig om substantiële voortgang te boeken op de terreinen van hun landenspecifieke aanbevelingen.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven

Bijlage: Agenda Raad voor Concurrentievermogen 25 februari 2008

• Interne Markt review	Raadsconclusies
• Lissabonstrategie – Bijdrage Europese Voorjaarsraad (Key Issues Paper)	Beleidsdebat en aanneming van het KIP
• Gezamenlijk Technologie Initiatief 'Fuel Cells and Hydrogen'	Gemeenschappelijke aanpak
• Strategisch Plan voor Energietechnologie	Gedachtewisseling
• Diversen: - Defensiepakket - Klimaat en energiepakket - Art. 169-initiatief 'AAL' - Art. 169-initiatief EUROSTARS	Informatie Commissie / Voorzitterschap

Interne Markt review

Raadsconclusies

De Raad zal de Commissiemededeling "een interne markt voor het Europa van de 21ste eeuw" COM (2007) 724 bespreken en raadsconclusies aannemen. De mededeling vormt het eindrapport van de in 2006 gestarte Interne Markt herziening COM (2006) 211 en is het vervolg op het in februari 2007 gepubliceerde interim-rapport COM(2007) 60. Uitgebreidere informatie omtrent het voorstel en het Nederlands standpunt treft u in het BNC-fiche (Kamerstukken II 2007-2008 22112, nr. 597, fiche 3) en mijn brief naar aanleiding van uw verzoek om nadere reactie m.b.t. de Commissiemededeling (Kamerstukken II 2007-2008 22112, nr. 604).

De mededeling bevat de strategie van de Commissie voor de Interne Markt in de 21ste eeuw. Anders dan voorheen bestaat de huidige herziening niet uit een grote lijst van nieuwe wetgevingsinitiatieven, maar schetst de Commissie in de mededeling haar voorgenomen werkwijze. Die bestaat uit een meer pragmatische op feiten gebaseerde benadering van de Interne Markt, waarbij meer focus wordt gericht op het concreet verbeteren van de werking van markten in praktijk voor burgers en bedrijven. Meer specifiek wordt ingegaan op een viertal ambities voor de Interne Markt, namelijk:

1. Het bereiken van meer resultaten voor burgers, consumenten en MKB bedrijven, onder andere door verdere ontwikkeling van de Interne Markt in de sectoren energie en financiële diensten;
2. Het aanpassen aan de kansen die globalisering met zich brengt, onder andere door een actieve dialoog om internationale regels meer met elkaar in lijn te brengen;
3. Het aanpassen aan een kennis en diensteneconomie, onder andere door het bevorderen van de mobiliteit van onderzoekers en verdere ontwikkeling van de Interne Markt op het gebied van intellectueel eigendom;

4. Een sterke sociale en milieudimensie, onder andere door een vernieuwde sociale agenda en een verheldering van de positie van diensten van algemeen belang in de Interne Markt.

Daarnaast legt de mededeling sterk de nadruk op de wijze waarop actie op Europees niveau tot stand komt. Zo wordt bij de keuze van de noodzaak voor nieuw EU beleid een meer pragmatische op feiten gebaseerde benadering centraal gesteld, waarbij verdere actie op EU niveau moet worden gericht op die sectoren waar de grootste baten te behalen zijn voor burgers en bedrijven. In dit kader wordt veel aandacht besteed aan het proces van markt en sector monitoring, wordt het huidig gebruik van de op EU niveau aanwezige instrumenten (o.a. regelgeving) tegen het licht gehouden en wordt de nadruk gelegd op de rol die lidstaten en andere 'aandeelhouders' (bijv. bedrijven) spelen bij het zorgen voor een optimaal functionerende Interne Markt. Ten slotte wordt stilgestaan bij de communicatie van de kansen en baten van de Interne Markt richting burgers en bedrijven.

Nederland deelt de algemene visie van de Commissie. Ook Nederland is van mening dat beleid voor de interne markt in de 21ste eeuw gericht moet zijn op het in de praktijk optimaal laten functioneren van markten voor burgers en bedrijven. De Commissie kiest in de ogen van Nederland de vier juiste terreinen waar de Interne Markt zich in de toekomst op zou moeten richten. Er zijn nog grote baten voor burgers en bedrijven te behalen door verdere ontwikkeling van de Interne Markt op een aantal specifieke gebieden. Te denken valt aan verdere ontwikkeling van de Interne Markt voor energie, post, telecommunicatie, financiële diensten en intellectueel eigendom. Tevens kan Nederland de plannen van de Commissie om haar werkwijze aan te passen van harte ondersteunen. Het gaat hierbij in het bijzonder om een grotere aandacht voor de werking van de interne markt in praktijk. Intensivering van markt- en sectormonitoring sluit daar goed op aan. Daarnaast vindt Nederland een sterkere verankering en operationalisering van betere regelgevingsprincipes noodzakelijk, met een sterke rol voor *impact assessments* gedurende het hele beleidsproces. Ook is het van belang om waar mogelijk te kiezen voor flexibelere alternatieven voor regelgeving zoals systemen van co- en zelfregulering, maar ook met een actiever gebruik van inbreukprocedures en vooral het mededingingsbeleid. Voorts moet volgens Nederland de aandacht voor de uitvoeringsfase van regelgeving worden vergroot om hinderlijke verschillen in toepassing van regelgeving tussen lidstaten te voorkomen.

Nederland acht het van belang dat de Raadsconclusies de hoofdpunten uit de mededeling van de Commissie weerspiegelen en dat de Commissie en lidstaten worden opgeroepen om de verdere ontwikkeling van de Interne Markt op basis van dit eindrapport voortvarend op te pakken.

Lissabonstrategie – Bijdrage Europese Voorjaarsraad (Key Issues Paper)
Beleidsdebat / Vaststellen Key Issues Paper

Het Sloveense voorzitterschap streeft naar overeenstemming over het zogenaamde Key Issues Paper: de bijdrage van de Raad voor Concurrentievermogen aan de Europese

Voorjaarsraad 2008. Deze bijdrage wordt opgesteld op basis van de voortgangsrapport van de Commissie over de voortgang van de Lissabonstrategie en bevat de belangrijkste boodschappen vanuit de Raad voor Concurrentievermogen aan de Voorjaarsraad.

De Commissie heeft haar visie op de voortgang van de Lissabonstrategie medio december 2007 gepresenteerd. De kernboodschap van het voorliggende concept *Key Issues Paper* is dat de EU de uitdagingen en kansen van globalisering positief zou moeten beantwoorden. Het gaat daarbij met name in op de politieke prioriteiten, zoals afgesproken tijdens de Voorjaarsraad 2006, die op het terrein liggen van de Raad voor Concurrentievermogen: 'meer investeren in kennis en innovatie' en 'verbeterd ondernemingsklimaat, in het bijzonder voor het MKB'. Daarnaast worden in de conceptversie van het *Key Issues Paper* aanbevelingen gedaan over het transformeren van Europa in een duurzame economie en het aanmoedigen van het Europese succes op de wereldmarkt.

In de concept *Key Issues Paper* wordt aangegeven dat de Lissabonstrategie werkt en heeft bijgedragen aan de positieve economische ontwikkelingen in de EU. De Europese economie moet gebruik maken van dit momentum en doorgaan met de implementatie van hervormingen om de groei en het concurrentievermogen van de Europese economie nog verder te vergroten. Het verbeteren van de werking van de interne markt speelt daarbij een belangrijke rol. De EU zou zich daarnaast moeten richten op de terreinen waar zij een competitief voordeel heeft om daarmee kwalitatief hoogstaande producten en diensten te ontwikkelen waarmee Europese bedrijven hun positie op de wereldmarkt kunnen verstevigen. Tegelijkertijd moet de EU een flexibele, open aanpak nastreven die ervoor zorgt dat zij effectief kan reageren op de uitdagingen van globalisering. Ook een vrije circulatie van kennis is hiervoor cruciaal.

Nederland is tevreden met de conceptversie van het *Key Issues Paper*. Hoewel de onderhandelingen nog lopen hebben alle voor Nederland belangrijke onderwerpen een plek gekregen. Belangrijke punten voor Nederland zijn onder andere aandacht voor het belang van de interne markt en een tijdige implementatie van de dienstenrichtlijn, betere regelgeving en daarbinnen de doelstelling voor het reduceren van administratieve lasten, de Europese octrooi-strategie, kennis en innovatie en daarbinnen een snelle start van de gezamenlijke technologie initiatieven en aandacht voor de ontwikkeling van Europese onderzoeksfaciliteiten.

JTI Waterstof en Brandstofcellen

Gemeenschappelijke aanpak

Het Voorzitterschap koerst tijdens deze Raad aan op het bereiken van een gemeenschappelijke aanpak op het Gezamenlijk Technologie-initiatief Waterstof en Brandstofcellen (Joint Technology Initiative Hydrogen and Fuel Cells). De afronding van de besluitvorming is voorzien tijdens Raad voor Concurrentievermogen van 29 en 30 mei. Dit laatste is afhankelijk van het Europees Parlement (EP) wat voorafgaand aan de afronding een advies moet hebben uitgebracht.

Na de besluitvorming in december over de eerste vier Gezamenlijke Technologie-initiatieven (JTI) is Waterstof en Brandstofcellen het vijfde initiatief dat is voorgelegd aan de Raad. Dit JTI komt voort uit het Europees Technologie Platform Hydrogen and Fuel Cells. Dit JTI zal een bijdrage moeten leveren aan oplossing van vraagstukken op het gebied van broeikasgassen, energiemix en toeleveringszekerheid.

De financiering van dit JTI is afkomstig uit communautaire middelen (KP7) en een private bijdrage. In het voorstel wordt de optie opgehouden voor toetreding van een zgn. Wetenschappersgroep, mits deze ook meefinanciert. Er is bij dit JTI geen nationale cofinanciering voorzien. De communautaire bijdrage bedraagt maximaal €470 miljoen. Bijzonder aan dit JTI ten opzichte van de andere vier is dat de Communautaire financiering niet uit één thema van het Kaderprogramma afkomstig is, maar uit een aantal verschillende thema's. Naast Energie zijn dit de thema's Milieu, Transport en Nanowetenschappen, -materialen en -technologieën. De bijdrage van de industrie is minimaal gelijk aan de communautaire bijdrage. Daarmee zal de totaalomvang van dit JTI minimaal €940 miljoen zijn.

Het voorstel voor het JTI Waterstof en Brandstofcellen ligt geheel in lijn met de recentere mededeling van de Commissie 'Naar een Europees strategisch plan voor energietechnologie' van 10 januari 2007 (SET-plan). In het SET-plan wordt aangegeven dat (duurzaam) waterstof in 2050 een onderdeel zal zijn van de Europese energiehuishouding. Ook worden 'brandstofcellen en waterstoftechnologie' aangemerkt als een sector waarvoor het essentieel is dat Europese Unie als geheel krachtiger middelen aanwendt om ambitieuze resultaatgerichte acties uit te voeren waardoor de ontwikkeling en toepassing van die technologieën wordt versneld.

Nederland is zeer verheugd dat na regelmatig aandringen vaart zit achter besluitvorming over de JTI's. De voorbereidende werkzaamheden voor implementatie van de eerder gestarte vier JTI's zijn al in volle gang. Ook dit vijfde JTI kan Nederland steunen, in de eerste plaats vanwege de bijdrage die dit JTI moet leveren aan de oplossing van energievraagstukken door de bundeling van publieke en private middelen. Nederland acht dit JTI ook van belang voor het versterken van de concurrentiekracht van Europa op dit technologiegebied, het verder gestalte geven aan de Europese onderzoeksruimte en de participatie van het bedrijfsleven in het Kaderprogramma te verbeteren. Initiatief op Europees niveau is noodzakelijk om de versnippering van onderzoeksinspanningen tegen te gaan en de bureaucratie te verminderen door samenwerking en coördinatie binnen de sector. Behalve relevantie op Europees niveau is dit JTI voor Nederland zelf ook van belang. Nederlandse industrie (inclusief MKB) en kennisinstellingen zijn stevig gepositioneerd in de voorbereiding van dit JTI.

Strategisch Plan voor Energietechnologie

Gedachtewisseling

De Raad zal van gedachten wisselen over het Strategisch Plan voor Energietechnologie (SET-Plan). Het SET-Plan is op 22 november jl. uitgebracht door de Commissie (zie TK 2007-2008, 22 112 nr. 599, fiche 4). Een eerste oriënterend debat volgde tijdens de

Energieraad van 3 december jl. Na bespreking in de Raad voor Concurrentievermogen beoogt de Energieraad van 28 februari conclusies aan te nemen over het Plan. De Commissie zal deze conclusies vervolgens betrekken bij de uitwerking van het SET-Plan.

Met het SET-Plan wil de Commissie een duidelijke EU-strategie neerzetten om de ontwikkeling en marktintroductie van veelbelovende schone energietechnologieën een extra impuls te geven. Dit is nodig om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Voorjaarsraad 2007 te halen. Het energieonderzoek in de EU kampt met een tekort aan middelen, versnippering en een gebrek aan coördinatie. Eén van de speerpunten in het SET-Plan is dan ook het vergroten van het budget voor zowel publiek als privaat energiegerelateerd onderzoek. Een tweede speerpunt van het SET-Plan is de stroomlijning van bestaande initiatieven en programma's in de EU en het ontplooiën van gezamenlijk onderzoek. De Europese programma's zijn gebundeld binnen het Zevende Kaderprogramma Onderzoek en Ontwikkeling (KP7). Er is in de optiek van de Commissie meer samenwerking en afstemming op EU-niveau nodig om op het gebied van veelbelovende technologieën een koploperspositie in te nemen. In de strategie die de Commissie met het SET-Plan aankondigt, zal zij bij zes technologieën voorstellen doen voor EU initiatieven om inspanningen van individuele lidstaten en de industrie te bundelen. Het gaat hierbij om: wind, zon, bio-energie, CO₂-afvang en -opslag, Europese elektriciteitsnetwerk en kernenergie (vierde generatie).

Nederland steunt de ambitie dat Europa marktleider moet worden op het gebied van energietechnologie. Dit is niet alleen nodig om de klimaatdoelstellingen te halen, maar vooruitstrevend onderzoek op het gebied van energietechnologie kan het Europese bedrijfsleven ook grote competitieve voordelen verschaffen. Nederland ondersteunt op hoofdlijnen de initiatieven die de Commissie aankondigt in haar plan. Nederland is het daarnaast eens met de Commissie dat meer middelen moeten worden ingezet in onderzoek op het gebied van energie om de doelstellingen voor emissiereductie, hernieuwbare energie, energiebesparing en biobrandstoffen in 2020 te kunnen halen.

Echter, Nederland is van mening dat het SET-Plan nadere uitwerking behoeft op een aantal terreinen. Aangezien het aangekondigde financieringsvoorstel van de Commissie nog niet is verschenen, blijft de behoefte aan een nadere financiële onderbouwing van het SET-Plan bestaan. Wat Nederland betreft, moet het SET-Plan worden gefinancierd uit een mix van private middelen en publieke middelen op nationaal en EU-niveau. Ook wil Nederland dat de verhouding tussen het SET-Plan en de daarin voorgestelde initiatieven en de reeds bestaande programma's binnen KP7 wordt verhelderd.

Daarnaast moet bij de EU-brede initiatieven voldoende aandacht zijn voor de ontwikkelingsfase van de technologiegebieden waar de betreffende initiatieven zich op richten, zodat het gehele spectrum van R&D (onderzoek, ontwikkeling, demonstratie en marktintroductie) gedekt zijn.

Nederland is van mening dat de zes EU-brede prioriteiten zoals het SET-Plan die benoemt (wind, zon, bio-energie, CO₂-afvang en opslag, infrastructuur voor elektriciteit, kernenergie) betrekking moeten hebben op zaken die het nationale niveau overstijgen.

Ook een krachtenbundeling en intensievere samenwerking door gezamenlijke prioriteitstelling kan een meerwaarde leveren, bijvoorbeeld op het gebied van fundamenteel onderzoek naar en ontwikkeling van hernieuwbare energie, zoals bepleit in de motie van der Ham [TK 2006-2007, 21 501-20, nr. 337]. Daarbij moet wel duidelijk zijn hoe het EU-beleid leidt tot een meer effectieve aanpak in vergelijking met de nationale aanpak gericht op de typische sterkten van een lidstaat.

Ten slotte is voor Nederland belangrijk dat naast het algemene kader van het SET-plan mogelijkheden blijven voor 'à la carte' samenwerking tussen lidstaten op basis van hun eigen sterktes en prioriteiten. Voor Nederland kan bijvoorbeeld gedacht worden aan samenwerking met Duitsland op het gebied van zon fotovoltaïcs, met de Scandinavische landen op het gebied van bio-energie, en met de Noordzeelanden als het gaat om wind op zee.

Diversen – defensiepakket

Informatie van de Commissie

De Raad zal onder het agendapunt diversen kennisnemen van de presentatie van de Commissie over het Defensiepakket van 5 december 2007. Het voorstel bestaat uit een overkoepelende mededeling gericht op sterke en concurrerende Europese defensie industrie, een richtlijn ten behoeve van aanbesteden op het gebied van defensie en veiligheid en een richtlijn ter stroomlijning van de vergunningsprocedures voor de overdracht van militaire goederen. Het Voorzitterschap beoogt, als onderdeel van Raadsconclusies over Concurrentiekracht, in mei Raadsconclusies over dit pakket aan te nemen.

Diversen – Art. 169 initiatief 'AAL'

Informatie van het Voorzitterschap

Het Voorzitterschap zal een korte presentatie geven van de voortgang van de onderhandelingen met het Europees Parlement. Tijdens de bijeenkomst in november heeft de Raad haar gemeenschappelijke inzet vastgesteld. Om het voorstel nader te bestuderen heeft het Europees Parlement om uitstel gevraagd van de plenaire behandeling. Deze staat nu voor de plenaire bijeenkomst op 11 maart geagendeerd. Naar verwachting zal de Raad in mei een definitief besluit kunnen nemen.

Diversen – Art. 169-initiatief Eurostars

Politiek akkoord

Het Voorzitterschap zal een korte presentatie geven van de voortgang van de onderhandelingen met het Europees Parlement. Het Europees Parlement zal zich later dit voorjaar uitspreken over het voorstel, waardoor in de Raad voor Concurrentievermogen van mei definitieve besluitvorming zal kunnen plaatsvinden.

Diversen – Klimaat en energiepakket

Informatie van het Voorzitterschap

Het Voorzitterschap zal informatie geven over het klimaat-energie wetgevingspakket. Er is geen discussie voorzien. Tijdens de VTE-raad op 28 februari a.s. is een beleidsdiscussie voorzien. Uw Kamer wordt ter voorbereiding op die beleidsdiscussie via een aparte brief nader geïnformeerd over strekking en inhoud van het pakket, als ook over het Nederlandse standpunt.